

งานวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ

ผู้วิจัย
นางสาวไกรศร แสนทวีสุข
ครูพิเศษสอน
แผนกวิชาสามัญสัมพันธ์

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569
วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
WARINCHAMRAB INDUSTRIAL AND COMUNICATY EDUCATION
COLLEGEVOCATIONAL EDUCATION COMMISSION

เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ

ผู้จัดทำ : นางสาวไกรศร แสนทวีสุข
แผนกวิชา : สามัญสัมพันธ์
หน่วยงาน : วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีพวารินชำราบ
ปีการศึกษา : 1/2569

บทคัดย่อ

การวิจัยในชั้นเรียนเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ จำนวน 57 คน ประกอบด้วยนักเรียนชาย 36 คน และนักเรียนหญิง 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทย และแบบทดสอบวัดความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการวิจัยจะนำเสนอโดยเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนพัฒนาการด้านการอ่าน การจับประเด็นสำคัญ การวิเคราะห์สาระสำคัญ เจตนาของผู้เขียน และการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลของนักเรียน

คำสำคัญ: การวิเคราะห์สาร, การอ่านบทความภาษาไทย, ความสามารถในการอ่าน, นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตในสังคม โดยเฉพาะทักษะการอ่าน ซึ่งเป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และแนวคิดจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง การอ่านที่มีประสิทธิภาพไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการอ่านออกหรือเข้าใจความหมายของข้อความเท่านั้น แต่ผู้เรียนจำเป็นต้องสามารถวิเคราะห์สารที่ได้รับจากการอ่าน แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จับประเด็นสำคัญ วิเคราะห์เจตนาของผู้เขียน ตลอดจนพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูลและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

บทความภาษาไทยเป็นสื่อประเภทหนึ่งที่มีเนื้อหาและรูปแบบหลากหลาย เช่น บทความให้ความรู้ บทความแสดงความคิดเห็น บทความเชิงวิชาการ บทความเกี่ยวกับสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการประกอบอาชีพ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทความจึงสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการคิดจากการอ่านอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตาม จากการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนพบว่านักเรียนบางส่วนยังประสบปัญหาในการวิเคราะห์สารจากบทความ เช่น ไม่สามารถระบุใจความสำคัญได้อย่างถูกต้อง แยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นได้ไม่ชัดเจน ไม่สามารถวิเคราะห์จุดประสงค์หรือเจตนาของผู้เขียน และมักตอบคำถามโดยอาศัยการคาดเดามากกว่าการใช้ข้อมูลจากบทความเป็นหลัก

ปัญหาดังกล่าวส่งผลต่อการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยและรายวิชาอื่น ๆ ที่ต้องอาศัยทักษะการอ่านและการวิเคราะห์ รวมทั้งอาจส่งผลต่อการทำงานในอนาคต เนื่องจากผู้เรียนสายอาชีพจำเป็นต้องอ่านข้อมูล คำสั่ง คู่มือ ข่าวสาร เอกสารประชาสัมพันธ์ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีพ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์และตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนฝึกอ่านอย่างเป็นขั้นตอน ตั้งแต่การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหา การค้นหาประเด็นสำคัญ การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การวิเคราะห์เจตนาของผู้เขียน การพิจารณาความสัมพันธ์ของข้อมูล และการสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์และสามารถนำทักษะดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการเรียนและการดำเนินชีวิตได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

3. เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านการอ่านและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ มีความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ

1.4.2 ด้านกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ จำนวน 57 คน ประกอบด้วย

เพศ	**จำนวน**	**ร้อยละ**
ชาย	36	63.16
หญิง	21	36.84
รวม	**57**	**100.00**

1.4.3 ด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับการอ่านและการวิเคราะห์สารจากบทความภาษาไทย โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่

1. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
2. การระบุสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุน
3. การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
4. การวิเคราะห์จุดประสงค์และเจตนาของผู้เขียน
5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูล
6. การสรุปสารจากเรื่องที่อ่าน
7. การแสดงความคิดเห็นจากข้อมูลในบทความอย่างมีเหตุผล

1.4.4 ด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทย

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยของนักเรียน

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การวิเคราะห์สารจากบทความภาษาไทย

↓

การอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหา

↓

การจับใจความสำคัญ

↓

การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

↓

การวิเคราะห์เจตนาของผู้เขียน

↓

การเชื่อมโยงและวิเคราะห์ข้อมูล

↓

การสรุปสารและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

↓

ความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยเพิ่มขึ้น

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิเคราะห์สาร หมายถึง กระบวนการพิจารณาเนื้อหาและข้อมูลจากบทความอย่างเป็นระบบ โดยสามารถระบุใจความสำคัญ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิเคราะห์เจตนาของผู้เขียน เชื่อมโยงข้อมูล และสรุปสาระสำคัญได้อย่างมีเหตุผล

บทความภาษาไทย หมายถึง งานเขียนร้อยแก้วที่นำเสนอข้อมูล ความรู้ ความคิดเห็น หรือแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ซึ่งนำมาใช้เป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการอ่านและการวิเคราะห์

ความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่าน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการทำความเข้าใจ วิเคราะห์ และตีความข้อมูลจากบทความ โดยพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการวิเคราะห์สาร

นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับ ปวช. 1 ของวิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยเพิ่มขึ้น
2. นักเรียนสามารถจับประเด็นสำคัญและสรุปสาระจากบทความได้อย่างถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้

4. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เจตนาของผู้เขียนและใช้เหตุผลประกอบการตอบคำถามได้
5. ครูสามารถนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและการคิดวิเคราะห์ต่อไป
6. สถานศึกษาสามารถนำแนวทางไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนในรายวิชาอื่น ๆ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการรับสารผ่านตัวอักษร โดยผู้อ่านต้องใช้ความรู้ ประสบการณ์ และกระบวนการคิดเพื่อทำความเข้าใจความหมายของข้อความ การอ่านที่มีประสิทธิภาพจึงประกอบด้วยการรับรู้คำ การทำความเข้าใจความหมาย การจับใจความ การตีความ และการนำข้อมูลไปใช้

สำหรับผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา การอ่านมีความสำคัญต่อทั้งการเรียนและการประกอบอาชีพ เพราะต้องอ่านเอกสาร คู่มือ ข่าวสาร คำสั่ง ขั้นตอนการปฏิบัติงาน และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

2.2 ความสำคัญของการอ่านบทความ

บทความเป็นแหล่งข้อมูลที่ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้และแนวคิดที่หลากหลาย การนำบทความมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ช่วยเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกคิดวิเคราะห์จากสถานการณ์และข้อมูลที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง

บทความที่นำมาใช้ควรมีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยและระดับความสามารถของผู้เรียน มีความหลากหลายของประเด็น และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดมากกว่าการจดจำเนื้อหา

2.3 การวิเคราะห์สารจากการอ่าน

การวิเคราะห์สารจากการอ่านเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านต้องพิจารณาข้อมูลในเรื่องอย่างละเอียด โดยสามารถดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. **อ่านเพื่อทำความเข้าใจ** อ่านเรื่องทั้งหมดเพื่อทราบเนื้อหาและบริบท
2. **จับประเด็นสำคัญ** ค้นหาว่าเรื่องกล่าวถึงอะไรและผู้เขียนต้องการสื่อสารประเด็นใด
3. **พิจารณารายละเอียดสนับสนุน** วิเคราะห์ข้อมูล ตัวอย่าง หรือเหตุผลที่ใช้สนับสนุนประเด็นหลัก
4. **แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น** พิจารณาว่าข้อมูลใดตรวจสอบได้ และข้อมูลใดเป็นความคิดเห็นหรือการประเมินของผู้เขียน
5. **วิเคราะห์เจตนาของผู้เขียน** พิจารณาว่าผู้เขียนต้องการให้ข้อมูล ชี้แจง แสดงความคิดเห็น โน้มน้าว หรือเสนอแนวทาง
6. **เชื่อมโยงข้อมูล** พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นต่าง ๆ
7. **สรุปสาร** สรุปสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารโดยใช้ภาษาของตนเองและอ้างอิงข้อมูลจากบทความ

2.4 องค์ประกอบของความสามารถในการวิเคราะห์สาร

การวิจัยครั้งนี้กำหนดองค์ประกอบของความสามารถในการวิเคราะห์สารไว้ 5 ด้าน ได้แก่

1. การจับใจความสำคัญ

2. การวิเคราะห์รายละเอียดและข้อมูลสนับสนุน
3. การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
4. การวิเคราะห์เจตนาของผู้เขียน
5. การสรุปสาระสำคัญและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ใช้คำถาม กระบวนการค้นหาข้อมูล และการอภิปรายร่วมกัน โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้จัดสถานการณ์และให้คำแนะนำ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเน้นกระบวนการเรียนรู้จากบทความจริง โดยให้นักเรียนอ่าน วิเคราะห์ อภิปราย และสรุปสาระด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะในการพิจารณาข้อมูลอย่างเป็นระบบ

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยด้านการอ่าน พบว่า การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกอ่าน วิเคราะห์ ตั้งคำถาม และสรุปสาระสำคัญอย่างต่อเนื่อง มีส่วนช่วยส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน

นอกจากนี้ การใช้แบบฝึกและแบบทดสอบที่มีเนื้อหาหลากหลายยังช่วยให้ครูสามารถตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน **57 คน** ประกอบด้วยนักเรียนชาย 36 คน และนักเรียนหญิง 21 คน โดยใช้กลุ่มนักเรียนที่ผู้วิจัยรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทย จำนวน **[ระบุจำนวน] แผน** ใช้เวลา **[ระบุจำนวน] ชั่วโมง** โดยเน้นให้นักเรียนฝึกอ่านและวิเคราะห์บทความอย่างเป็นขั้นตอน

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการวิเคราะห์สาร

เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน **[ระบุจำนวน] ข้อ** มีเนื้อหาเกี่ยวกับการอ่านและวิเคราะห์บทความภาษาไทย โดยวัดความสามารถด้านการจับใจความ การวิเคราะห์ข้อมูล การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การวิเคราะห์เจตนาของผู้เขียน และการสรุปสาร

3. แบบฝึกทักษะการวิเคราะห์สารจากบทความ

ประกอบด้วยบทความที่เหมาะสมกับระดับของนักเรียน พร้อมคำถามและกิจกรรมฝึกวิเคราะห์ เช่น

- ใคร/อะไร
- เรื่องกล่าวถึงอะไร
- ใจความสำคัญคืออะไร
- ข้อมูลใดเป็นข้อเท็จจริง
- ข้อมูลใดเป็นข้อคิดเห็น
- ผู้เขียนมีเจตนาอย่างไร

- ผู้เขียนใช้เหตุผลหรือข้อมูลใดสนับสนุน
- นักเรียนสรุปสาระสำคัญของเรื่องได้อย่างไร

3.3 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านบทความภาษาไทย
2. ศึกษาแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการอ่านและการคิดวิเคราะห์
3. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และองค์ประกอบของความสามารถในการวิเคราะห์สาร
4. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะ และแบบทดสอบ
5. นำเครื่องมือเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของเนื้อหา
6. ปรับปรุงเครื่องมือตามข้อเสนอแนะ
7. นำเครื่องมือไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.4 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนเรียนและหลังเรียน

ก่อนเรียน ⟶ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ⟶ หลังเรียน

หรือ

$$O_1 \longrightarrow X \longrightarrow O_2$$

โดย

- O_1 หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน
- X หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทย
- O_2 หมายถึง การทดสอบหลังเรียน

3.5 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อม

ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการอ่านและการวิเคราะห์สาร

ขั้นที่ 2 การทดสอบก่อนเรียน

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยให้นักเรียน

1. อ่านบทความ
2. ทำความเข้าใจเนื้อหา
3. ระบุประเด็นสำคัญ
4. วิเคราะห์รายละเอียด
5. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
6. วิเคราะห์เจตนาของผู้เขียน
7. อภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
8. สรุปสาระสำคัญ

ขั้นที่ 4 การทดสอบหลังเรียน

เมื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ครบถ้วนแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบที่มีลักษณะสอดคล้องกับแบบทดสอบก่อนเรียน

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์และเปรียบเทียบ เพื่อพิจารณาพัฒนาการของนักเรียน

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผน
3. เก็บคะแนนจากแบบฝึกและกิจกรรมระหว่างเรียน
4. ทดสอบหลังเรียน
5. รวบรวมและตรวจสอบข้อมูล
6. วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ

   $$P = \frac{f}{N}\times100$$

2. ค่าเฉลี่ย

   $$X = \frac{\sum X}{N}$$

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

   $$S.D.= \sqrt{\frac{\sum(X-\bar{X})^2}{N-1}}$$

4. การเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ **t-test แบบ Dependent Samples** หากข้อมูลและรูปแบบการวิจัยเป็นไปตามเงื่อนไขของสถิติ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 57 คน จำแนกตามเพศ ดังนี้

เพศ	**จำนวน / คน**	**ร้อยละ**
ชาย	36	63.16
หญิง	21	36.84
รวม	**57**	**100**

จากตาราง พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 63.16 และนักเรียนหญิง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 36.84

4.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการวิเคราะห์สารก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	**N**	**คะแนนเต็ม**	**ค่าเฉลี่ย**	**S.D.**	**ร้อยละ**
ก่อนเรียน	57	20	11.21	2.18	56.05
หลังเรียน	57	20	16.04	1.76	80.20

ผลต่างคะแนนเฉลี่ย = **4.83 คะแนน** หรือพัฒนาขึ้นประมาณ **43.09%** เมื่อเทียบกับคะแนนก่อนเรียน

4.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการวิเคราะห์สารก่อนเรียนและหลังเรียน

จากการนำคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยของนักเรียน จำนวน 57 คน มาวิเคราะห์ พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ **11.21 คะแนน** จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ **56.05** และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ **2.18** ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ **16.04 คะแนน** คิดเป็นร้อยละ **80.20** และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ **1.76**

แสดงให้เห็นว่า หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทย นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน **4.83 คะแนน** สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มการพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สารที่ดีขึ้น

4.3 ผลการพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สาร

ตารางที่ 4.2 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย Paired Samples t-test

การเปรียบเทียบ	**Mean Difference**	**S.D. ของผลต่าง**	**t**	**df**	**Sig. (2-tailed)**
	5.05	0.79	48.36	56	<.001

จากตารางที่ 4.2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 5.05 คะแนน และผลการทดสอบ Paired Samples t-test ได้ค่า **t = 48.36, df = 56, p < .001**

เมื่อพิจารณาที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า คะแนนความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ว่า นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4.4 ผลการพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สาร

ผู้วิจัยกำหนดองค์ประกอบของความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. การจับใจความสำคัญ
2. การวิเคราะห์รายละเอียดและข้อมูลสนับสนุน
3. การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
4. การวิเคราะห์เจตนาของผู้เขียน
5. การสรุปสาระสำคัญ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีโอกาสฝึกทักษะดังกล่าวอย่างเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากการทำความเข้าใจบทความ การค้นหาประเด็นสำคัญ การพิจารณาข้อมูลสนับสนุน การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เขียน และการสรุปสารจากเรื่องที่อ่าน

เมื่อพิจารณาจากผลคะแนนโดยรวม พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างชัดเจน แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการพัฒนาความสามารถในการอ่านและวิเคราะห์สารของนักเรียน

4.5 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตัวอย่างสรุปได้ว่า นักเรียนจำนวน 57 คน มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน **10.96** คะแนน คิดเป็นร้อยละ **54.82** และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย **16.02** คะแนน คิดเป็นร้อยละ **80.09** คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น **5.05** คะแนน หรือประมาณ **46.08%** เมื่อเทียบกับคะแนนก่อนเรียน ผลการทดสอบ Paired Samples t-test พบว่า **t = 48.36, df = 56, p < .001** ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้น จากข้อมูลตัวอย่างจึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยมีแนวโน้มช่วยส่งเสริมความสามารถในการวิเคราะห์สารของนักเรียนให้สูงขึ้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทย และเปรียบเทียบความสามารถของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพวารินชำราบ จำนวน 57 คน ประกอบด้วยนักเรียนชาย 36 คน คิดเป็นร้อยละ 63.16 และนักเรียนหญิง 21 คน คิดเป็นร้อยละ 36.84

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สาร แบบฝึกทักษะการอ่านและวิเคราะห์บทความ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการวิเคราะห์สารก่อนเรียนและหลังเรียน

จากข้อมูลตัวอย่างพบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ **10.96** คะแนน คิดเป็นร้อยละ **54.82** ขณะที่คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ **16.02** คะแนน คิดเป็นร้อยละ **80.09**

คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน **5.05** คะแนน และมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นประมาณ **46.08%** เมื่อเทียบกับคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน

ผลการทดสอบ Paired Samples t-test พบว่า **t = 48.36, df = 56, p < .001** แสดงว่าคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 อภิปรายผล

จากข้อมูลตัวอย่างพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งอาจอธิบายได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการวิเคราะห์สารอย่างเป็นขั้นตอนช่วยให้นักเรียนมีแนวทางในการอ่านที่ชัดเจนขึ้น การให้นักเรียนเริ่มจากการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหา แล้วจึงพิจารณาใจความสำคัญ รายละเอียดสนับสนุน ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และเจตนาของผู้เขียน ช่วยให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์บทความได้เป็นระบบมากขึ้น แทนที่จะอ่านเพื่อค้นหาคำตอบเพียงอย่างเดียว

นอกจากนี้ การใช้คำถามกระตุ้นการคิดหลังการอ่านช่วยให้นักเรียนต้องพิจารณาข้อมูลจากบทความก่อนตอบคำถาม โดยเฉพาะคำถามที่ให้นักเรียนอธิบายเหตุผลหรือยกข้อมูลจากบทความมาสนับสนุนคำตอบ ส่งเสริมให้นักเรียนใช้หลักฐานจากเรื่องที่อ่านประกอบการคิดและการแสดงความคิดเห็น

การอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียนยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้เห็นว่าบทความหนึ่งเรื่องสามารถนำไปสู่การตีความหรือมุมมองที่แตกต่างกันได้ แต่การแสดงความคิดเห็นจำเป็นต้องมีข้อมูลหรือเหตุผลสนับสนุน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตัวอย่างที่พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงขึ้นจึงสอดคล้องกับลักษณะของกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การอ่าน การตั้งคำถาม การวิเคราะห์ข้อมูล การอภิปราย และการสรุปสาระสำคัญ

อย่างไรก็ตาม ผลดังกล่าวเป็นผลจาก **ข้อมูลจำลอง** จึงยังไม่สามารถใช้ยืนยันประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนจริงได้ จำเป็นต้องนำคะแนนที่เก็บจากนักเรียนจริงมาวิเคราะห์อีกครั้งก่อนสรุปผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์

5.3 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูควรเลือกบทความที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัย ความสนใจ และพื้นฐานความรู้ของนักเรียน
2. ควรเริ่มจากบทความที่มีโครงสร้างและเนื้อหาไม่ซับซ้อน ก่อนเพิ่มระดับความยาก
3. ควรจัดกิจกรรมการอ่านอย่างเป็นขั้นตอน ตั้งแต่การจับใจความไปจนถึงการวิเคราะห์และประเมินสาร
4. ควรใช้คำถามที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นการคิดของนักเรียน
5. ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
6. ครูควรให้นักเรียนอ้างอิงข้อมูลจากบทความในการตอบคำถาม เพื่อส่งเสริมการใช้หลักฐานประกอบการคิด
7. ควรมีการประเมินทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อให้เห็นพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สารโดยใช้บทความที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีพของนักเรียนโดยตรง
2. ควรเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อศึกษาวิธีที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม
3. ควรศึกษาความสามารถในการวิเคราะห์สารจากสื่อรูปแบบอื่น เช่น ข่าว สื่อออนไลน์ โฆษณา และอินโฟกราฟิก
4. ควรติดตามผลหลังการทดลองระยะหนึ่ง เพื่อศึกษาความคงทนของทักษะการวิเคราะห์สาร
5. ควรเพิ่มการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรม หรือการวิเคราะห์ชิ้นงานของนักเรียน เพื่อให้เห็นพัฒนาการของผู้เรียนในหลายมิติ

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2545). *การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ทิศนา แขมมณี. (2557). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิทย์ มูลคำ. (2547). *กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบทดสอบวัดความสามารถในการวิเคราะห์สารจากการอ่านบทความภาษาไทย

คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านบทความที่กำหนด แล้วตอบคำถามตามประเด็นต่อไปนี้

1. บทความนี้กล่าวถึงเรื่องใด
2. ใจความสำคัญของบทความคืออะไร
3. ข้อมูลใดเป็นข้อเท็จจริง
4. ข้อมูลใดเป็นข้อคิดเห็น
5. ผู้เขียนมีจุดประสงค์ในการเขียนบทความอย่างไร
6. ผู้เขียนใช้ข้อมูลหรือเหตุผลใดสนับสนุนความคิดเห็น
7. ข้อความใดแสดงให้เห็นแนวคิดสำคัญของผู้เขียน
8. นักเรียนสามารถสรุปสาระสำคัญของบทความได้อย่างไร
9. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับแนวคิดของผู้เขียน เพราะเหตุใด
10. นักเรียนสามารถนำข้อคิดจากบทความไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือการทำงานได้อย่างไร

ภาคผนวก ข

แบบบันทึกคะแนน

เลขที่	เพศ	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ผลต่าง	หมายเหตุ
1	ชาย	8	12	4	
2	ชาย	10	15	5	
3	ชาย	11	17	6	
4	ชาย	12	17	5	
5	ชาย	9	14	5	
6	ชาย	13	17	4	
7	ชาย	10	16	6	
8	ชาย	11	16	5	
9	ชาย	12	16	4	
10	ชาย	8	14	6	
11	ชาย	14	19	5	
12	ชาย	10	14	4	
13	ชาย	11	17	6	
14	ชาย	12	17	5	
15	ชาย	9	14	5	
16	ชาย	13	17	4	
17	ชาย	10	16	6	
18	ชาย	12	17	5	
19	ชาย	11	15	4	
20	ชาย	9	15	6	
21	ชาย	12	17	5	
22	ชาย	10	16	6	
23	ชาย	13	17	4	
24	ชาย	11	16	5	
25	ชาย	8	14	6	
26	ชาย	14	18	4	
27	ชาย	9	14	5	
28	ชาย	12	18	6	
29	ชาย	10	15	5	
30	ชาย	11	15	4	
31	ชาย	13	19	6	

เลขที่	เพศ	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ผลต่าง	หมายเหตุ
32	ชาย	9	14	5	
33	ชาย	12	16	4	
34	ชาย	11	17	6	
35	ชาย	10	15	5	
36	ชาย	14	18	4	
37	หญิง	8	14	6	
38	หญิง	13	18	5	
39	หญิง	11	17	6	
40	หญิง	12	16	4	
41	หญิง	9	14	5	
42	หญิง	10	16	6	
43	หญิง	12	16	4	
44	หญิง	13	18	5	
45	หญิง	11	17	6	
46	หญิง	8	13	5	
47	หญิง	14	18	4	
48	หญิง	10	16	6	
49	หญิง	12	17	5	
50	หญิง	9	13	4	
51	หญิง	13	19	6	
52	หญิง	11	16	5	
53	หญิง	10	16	6	
54	หญิง	12	16	4	
55	หญิง	9	14	5	
56	หญิง	13	19	6	
57	หญิง	11	16	5	

ภาคผนวก ค

แบบประเมินการวิเคราะห์สาร

ประเมิน 5 ด้าน ได้แก่

1. การจับใจความสำคัญ
2. การวิเคราะห์รายละเอียด
3. การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
4. การวิเคราะห์เจตนาของผู้เขียน
5. การสรุปสาระสำคัญ

กำหนดระดับคุณภาพ 4 ระดับ

4 = ดีมาก สามารถวิเคราะห์ได้ถูกต้อง ชัดเจน และมีเหตุผล

3 = ดี สามารถวิเคราะห์ได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่

2 = พอใช้ สามารถวิเคราะห์ได้บางส่วน แต่ยังมีข้อผิดพลาด

1 = ปรับปรุง ไม่สามารถวิเคราะห์สารได้อย่างถูกต้อง

สรุปโครงสร้างงานวิจัย

บท	**เนื้อหา**
บทที่ 1	บทนำ ความเป็นมา วัตถุประสงค์ สมมติฐาน ขอบเขต นิยามศัพท์ ประโยชน์
บทที่ 2	เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
บทที่ 3	ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือ วิธีดำเนินการ และสถิติ
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
บทที่ 5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก แบบทดสอบ แบบประเมิน แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบบันทึกคะแนน